

50

MEDVEDEVIN VERSIO VALLAN VERTIKAALISTA

OVATKO PELISÄÄNNÖT MUUTTUMASSA VENÄJÄLLÄ?

Sinikukka Saari ja Katri Pynnöniemi

BRIEFING PAPER 50, 28. tammikuuta 2010

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI
UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET
THE FINNISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

MEDVEDEVIN VERSIO VALLAN VERTIKAALISTA

OVATKO PELISÄÄNNÖT MUUTTUMASSA VENÄJÄLLÄ?

Sinikukka Saari
Tutkija
Ulkopoliittinen instituutti

Katri Pynnöniemi
Tutkija
Ulkopoliittinen instituutti

Briefing Paper 50
28. tammikuuta 2010

- Vladimir Putinin 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen aikana rakentamaan poliittiseen järjestelmään viitataan usein termillä ”vallan vertikaali”. Termi piirtää kuvaa vakaasta, virtaviivaisesta ja tehokkaasta keskusjohtoisesta järjestelmästä. Tämä kuva ei kuitenkaan vastaa täysin venäläistä todellisuutta, sillä järjestelmä luo tehottomuutta, rohkaisee korruptiota sekä suhtautuu vihamielisesti alhaalta päin tulevaa poliittista aloitteellisuutta kohtaan.
- Venäjän nykyinen johto myöntää, etteivät järjestelmän vakaus ja kilpailukyky ole vakaalla pohjalla ja muutokset ovat tämän vuoksi tarpeen. Talous on esityslistalla ensimmäisenä: poliittisen järjestelmän uudistamisen tulisi tapahtua hyvin hallitusti ja asteittain talouden uudistusten jälkeen.
- Venäjän nykyjärjestelmä ei tue innovatiivista ajattelua ja toimintaa, minkä vuoksi Medvedevin modernisaatiosuunnitelmaa on lähes mahdotonta toteuttaa ilman läpinäkyvyyden ja avoimen kilpailun huomattavaa kasvua. Tämä on kuitenkin käytännössä vaikeaa, sillä maan valtaeliitti hyötyy suoraan nykyisestä korruptoituneesta ja ei-läpinäkyvästä järjestelmästä, jossa vastuusuhteet ovat epäselviä.
- Lännen ei tulisi odottaa dramaattisia ja radikaaleja muutoksia Venäjällä. Tästä huolimatta länsitoimijoiden tulisi aktiivisesti tukea rajoitetumpiakin taloudellisia ja poliittisia uudistuksia ja vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä Venäjä kanssa esimerkiksi korruption vastaisessa toiminnassa. Aktiivisemmalla Venäjän-politiikalla länsitoimijat voivat todistaa, että hyvinvoiva ja kilpailukykyinen Venäjä on myös lännen intresseissä.

Venäjä alueellisessa ja globaalissa kontekstissa –tutkimusohjelma
Ulkopoliittinen instituutti

Kuva: Jussi Mononen

Putinin rakentama vallan vertikaali

Vladimir Putinia kiitellään usein vakauden ja järjestyksen palauttamisesta Venäjälle. Verrattaessa nykytilannetta sekasortoiseen 1990-lukuun, voidaan kiistatta todeta koetun vakauden merkittävästi kasvaneen Putinin kahden presidenttikauden aikana. Nykyinen poliittinen järjestys luotiin vahvistamalla keskusvaltiota ja keskittämällä valtaa presidentinhallinnolle. Jeltsinin presidenttikauden aikana poliittinen valta oli suurelta osalta ajautunut aluehallinnolle ja taloudellinen valta oligarkeille.

Putinin suuri suunnitelma oli saada karannut valta takaisin keskusjohdolle ja vielä vähän enemmänkin. Putinin ensimmäisessä vuotuisessa puheessaan liittokokoukselle Putin visioi että ”[...] valtion heikkous on esteenä taloudellisille ja muille uudistuksille. Lain ja sille perustuvan toimeenpanovallan vertikaalin tulee ohjata viranomaisten toimintaa [...]”. Perimmäinen päämäärä oli siirtää poliittinen aloitteellisuus muilta toimijoilta presidentinhallinnolle sekä palauttaa takaisin valta jonka ”yksityiset yhtiöt ja klaanit ovat kaapanneet”. Tähän prosessiin viitataan usein vallan vertikaalin vahvistamisena (укрепление вертикали власти).

Vertikaalin perusajatus on, että valta on keskitetty ylimmälle johdolle ja kaikki hallinnolliset yksiköt ovat lopulta vastuussa sille. Periaatteessa presidentti – ja nykyisin presidentti ja pääministeri yhdessä – pidättää oikeuden halutessaan puuttua mihin tahansa poliittiseen kysymykseen riippumatta sen koosta tai aiheesta.

Vallan vertikaali ei ole kuitenkaan objektiivinen tai arvovapaa käsite, vaan se on syntynyt presidentin alaisten imagorakentajien kynästä. Termi piirtää kuvaa virtaviivaisesta ja tehokkaasta järjestelmästä, mikä ei kuitenkaan vastaa täysin venäläistä todellisuutta.

Ideaali kohtaa arkitodellisuuden

Putinin vallan vertikaalin rakentaminen alkoi alueiden palauttamisesta ruotuun. Presidentti loi perinteisen aluejaon päälle seitsemän suurempaa liittovaltiopiiriä, joiden johtajat presidentti nimittää. Lisäksi hän muutti aluehallinnon peruspilareita häätämällä kuvernöörit parlamentin ylemmästä kamarista liittoneuvostosta ja lopettamalla kuvernöörin suorat alueelliset vaalit ja antamalla presidentille kuvernöörin nimitysoikeuden. Muutosten seurauksena alueet näyttivät olevan tiukasti presidentin poliittisessa talutusnuorassa.

Todellisuudessa konsensus alueiden ja keskustan eliittien välillä on toisinaan onttoa. Vaikka paperilla keskusjohto määrää tahdin, arkitodellisuus on usein toisenlainen. Alueiden lojaalius perustuu ennen kaikkea epävirallisille sopimuksille. Käytännössä keskusvalta joutuu varmistamaan alueiden lojaaliuden tekemällä alueille mieluisia poliittisia päätöksiä sekä kanavoimalla taloudellista tukea keskustasta alueille.

Erityisesti konfliktien repimissä tasavalloissa, kuten Tshetsheniassa, Kremlin todellinen valta on heikko. Käytännössä Tshetshenian presidentillä Ramzan Ka-

Kuva: Pitkina (Wikimedia Commons)

dyrovilla näyttää olevan vapaat kädet toimia kuten haluaa, kunhan hän ei julkisesti kyseenalaista keskusjohton auktoriteettia. Kreml näyttää jääneen kohdattavan vangiksi; Kadyrovin toiminta on brutaalia, rikollista ja arvaamatonta, mutta keskusjohto ei kykene irrottautumaan tilanteesta.

Myös Tatarstanin Mintimer Shaimiev ja Moskovan Juri Luzhkov ovat kyenneet käytännössä sanelemaan yhteistyön ehdot keskusvallalle.

Vallan vertikaalin rakentamisurakan toinen peruspilari oli mahtavien suurliikemiesten, oligarkkien, kuritus. Kesällä 2000 Putin avustajineen järjesti parinkymmenen suurliikemiehen kanssa tapaamisen, jossa huhujen mukaan tehtiin epävirallinen, mutta käytännössä varsin sitova, suullinen sopimus. Oligarkkien tuli pysytellä poissa politiikasta ja palkaksi heidän valonarat toimensa yksityistämisen alkuaikoina jätettäisiin tutkimatta. Ne muutamat liikemiehet, jotka eivät noudattaneet näitä uusia sääntöjä, murskattiin tai karkotettiin maasta murskaamisen uhalla.

Tämän sääntömuutoksen seurauksena Venäjän suurliikemiehistä tuli ”valtion oligarkkeja”. Kuten Oleg Deripaska, yksi Venäjän rikkaimmista miehistä, totesi vuonna 2005: ”*Jos valtio käskee meitä luovuttamaan sen (Venäjän alumiinin, RUSALin), me luovutamme sen. En tee eroa itseni ja valtion välillä. Minulla ei ole muita intressejä.*” Vallitsevassa tilanteessa vaara saattaa olla se, että liikemiehet ovat ensisijaisesti kiinnostuneita kilpailusta valtaapitävien suosioista ja vasta toissijaisesti yritystensä taloudellisesta kilpailukykyvyydestä kansainvälisillä markkinoilla.

Toinen seuraus sopimuksesta oli, että valtio ja valtionhallinnon korkeat virkamiehet yksityisesti vahvistivat omistustaan suuryrityksissä 2000-luvulla – usein varsin arveluttavilla ja korruptoituneilla tavoilla. Nykyisin Venäjän valtio hallitsee taloudellista toimintaa erityisesti omistamiensa ”strategisilla sektoreilla” toimivien liikeyritysten kautta.

Säännöt valtion ja suuryritysten välillä ovat pysyneet epävirallisina. Epäselvät vastuu- ja omistussuhteet toimijoiden välillä ruokkivat valta-aseman hyväksikäyttöä ja korruptiota. Putin kesytti Jeltsinin aikaiset oligarkit, mutta samalla hän loi vielä entistä heikommin läpinäkyvän ja mielivaltaisen toiminnan mahdollistavan taloudellisen järjestelmän. Yksityisomaisuuden ja investointien turvattuus sekä valtionyritysten tehoton johtaminen lisää Venäjän talouden haavoittuvuutta sekä heikentää sen kehitysnäkymiä.

Kolmas vallan vertikaalin keskeisistä piirteistä on Venäjän poliittisen kentän uudelleenrakentuminen. Presidenttikautensa aikana Putin hankkiutui eroon yhden ehdokkaan vaalipiireistä, minkä jälkeen kaikki duumaedustajat ovat valittu puoluelistoilta. Samanlaisesti puolueita koskevia sääntöjä tiukennettiin siten että puolueiden tuli olla maanlaajuisia, niillä tuli olla 50 000 jäsentä ja 200 000 äänestäjän tuli antaa tukensa allekirjoituksen muodossa puolueelle ennen kuin ne pystyivät anomaan rekisteröintiä keskusvaalilautakunnalta. Äänikynnystä nostettiin viidestä prosentista seitsemään prosenttiin annetuista äänistä.

Nämä toimet yhdistettyinä epämuodollisempiin toimintatapoihin, kuten painostukseen, häirintään,

Kuva: Katri Pynnöniemi

hallinnollisten resurssien väärinkäyttöihin sekä median puolueellisuuden muodostavat nykyjärjestelmän pohjan. Järjestelmä mahdollistaa sen, että valtapuolue Yhtenäinen Venäjä (Единая Россия) nauttii määräenemmistöstä jo toista kautta, presidenttiyden käytännössä peritään edeltäjältä ja kriittinen poliittinen keskustelu on työnnetty marginaaliin. Venäläisestä politiikanteosta puuttuu demokratiaa, läpinäkyvyyttä ja avoimuutta sekä ruohonjuuritason aloitteellisuutta.

Nykyjärjestelmän tarjoama vakaus ei ole juurtunut syväälle kahdesta syystä. Ensiksi, poliittinen valta kuuluu yksilölle instituution sijaan ja sen siirtäminen henkilöltä toiselle on hyvin hankalaa. Suuri osa Medvedevin ja erityisesti Yhtenäinen Venäjä -puolueen vallasta on yhä riippuvainen Putinista. Toiseksi, Venäjän nykyjärjestelmä tarjoaa hyvin vähän sallittuja tapoja ilmaista tyytymättömyyttä valtiojohtoon. Nykyisin tyytymättömyys ei ole kovinkaan laajaa, mutta tulevaisuudessa asia voi olla toisin. Tällöin edessä saattaa olla ongelmia, sillä padottu tyytymättömyys on usein vaikeasti hallittavissa.

Viimeinen vallan vertikaalin peruspilareista on kansalaisyhteiskunnan säätely. 2000-luvun puolivälin jälkeen Putin perusti kansalaisjärjestöjen edustajista kootun neuvon-antavan Yhteiskunnallisen kamarin (Общественная палата) sekä uudisti kansalaisjärjestöjä koskevaa lainsäädäntöä. Nämä toimet heijastelivat Putinin aikomusta laajentaa vallan vertikaalia myös kansalaisyhteiskunnan tasolle ja näin poistaa se mahdollisuus, että kansalaisaktivismi saattaisi jonnain päivänä kyetä kyseenalaistamaan valtaapitävien aseman.

Eliitin suhtautuminen kansalaisaktivismiin on kaksijakoinen: toisaalta kansalaisjärjestöt ovat tarpeellisia kumppaneita, toisaalta ne nähdään uhkana vallalle. Kansalaisjärjestöjä, jotka eliitti koki itselleen uhkana, syytettiin ei-rakentavasta asenteesta ja ekstremismistä ja niiden toiminta tehtiin hankalaksi tai lopetettiin kokonaan. Toimia helpotti vuonna 2006 hyväksytty laki ääriliikkeitä vastaan sekä lakiuudistus koskien kansalaisjärjestöjen toimintaa, rahoitusta ja rekisteröintiä.

Käytännössä yhteiskunnallisella kamarilla on ollut hyvin vähän minkäänlaista käytännön merkitystä Venäjällä. Yhdysvaltalainen tutkija James Richter onkin todennut kamarin ”toistavan venäläisen virkamiehistön toimintatapoja, joita sen alun perin oli tarkoitus valvoa”. On epärealistista odottaa, että valtiohallinnon alainen, epäpoliittinen kansalaisjärjestökenttä tuottaisi riippumatonta ajattelua ja yhteiseen hyvään pyrkivää, pyyteetöntä kansalaisaktivismia.

Valvonnan ja viralliseen vallanjakoon perustuvien vastuusuhteiden puuttuminen luo otolliset olosuhteet korruptiolle. Siitä huolimatta, että presidenttinä ollessaan Putin pauhasi korruptiota vastaan, näyttää korruptio vain vahvistuneen Venäjällä. Transparency Internationalin Corruption Perceptions -indeksi laski kolmella kymmenyksellä vuodesta 1999 vuoteen 2008 (1999: 2.4 ja 2008: 2.1 – mitä suurempi luku on, sitä vähemmän julkisen sektorin korruptiota on havaittu). Nykyisin Venäjä jakaa 146. sijan yhdessä Kamerunin, Ecuadorin, Kenian, Sierra Leonen, Itä-Timorin, Ukrainan ja Zimbabwen kanssa vähiten korruptoituneiden maiden listalla. Maita on listattu yhteensä 180.

Kuva: Tero Mustonen

Käytännössä vallan vertikaali paljastuu siis paljon hauraammaksi kuin termi antaa olettaa ja miltä nykyinen poliittinen tilanne Venäjällä vaikuttaa. Vaikka järjestelmään liittyvät moraaliset ongelmakohdat jätettäisiin huomiotta, se on muutenkin ongelmallinen, sillä se johtaa korruptioon ja tehottomuuteen. Kriittisen ajattelun ja valtaapitäviin kohdistuvan yhteiskunnallisen valvonnan positiiviset hedelmät – kuten uusia ideoita tuottava potentiaali – jäävät myös saamatta arvosteluun vihamielisesti suhtautuvassa ilmapiiressä. Järjestelmästä puuttuvat tunnustetut ja hyväksytyt kanavat tyytymättömyyden ilmaisulle, mikä tekee siitä haavoittuvan.

Modernisaation väistämättömyys

Venäjän johto tiedostaa, että Venäjän on valmistauduttava muutokseen. Ilman merkittävää panostusta Venäjän infrastruktuuri rapautuu, väestömäärä jatkaa laskuaan ja öljyvarat ehtyvät hyvin nopeasti.

Putinin seuraaja, presidentti Dmitri Medvedev on hiljattain esitellyt näkemyksiään Venäjän nykyjärjestelmän puutteista ja laaja-alaisia suunnitelmiaan modernisoida Venäjän taloutta ja yhteiskuntaa. Tämä aloite – yhdistyneenä Medvedevin poliittista monimuotoisuutta tukeviin puheisiin sekä hänen nuorekkaaseen ja sympaattiseen tyyliinsä – on saanut monet jo odottamaan liberalismiin paluuta Venäjälle.

Medvedevin suunnitelman ydinajatus on Venäjän ”tietokoneistaminen”. Venäjän modernisoinnin tulee edetä teknologisen kehityksen kautta. Medvedev patistaa venäläisiä omaksumaan uusia kommunikaatio-

ja tutkimustapoja sekä hyödyntämään läntistä teknologiaa ja jopa ulkomaisen teollisuuden standardeja ja maan takapajuisen teollisuuden uudistamiseksi. Medvedevin mukaan modernisaation viisi pääaluetta ovat lääketieteellinen teknologia, energiatehokkuus, ydinenergia, avaruusteknologia ja tietoliikenne sekä strateginen ja informaatioteknologia.

Vaikka Medvedev toteaaakin sekä talouden että poliittisen järjestelmän olevan uudistuksen tarpeessa, ovat prioriteetit selvät: talous on ensimmäisellä sijalla. Medvedevin näkemyksen mukaan poliittisen järjestelmän uudistaminen seuraa vaiheittain ja tiukan kontrolloidusti talousuudistuksia. Medvedevin suunnitelman heijastelema tietty varauksellisuus demokratiaa kohtaan kuvastaa suhteellisen yleistä venäläistä näkemystä, ettei liberaali demokratia ole välttämätön edellytys modernisaatiolle.

Medvedev näyttää sijoittavan korruptiosta ja innovatiivisen kehityksen puutteista johtuvat ongelmat vallan vertikaalin ulkopuolelle. Määrittelemällä autoritaarisen hallintotavan, korruption ja paternalismin venäläisten ”huonoiksi tavoiksi” – eikä nykyisen poliittisen järjestelmän ominaisuuksiksi – hän välttää haastamasta suoraan edeltäjiensä politiikkaa. Tämän logiikan mukaan Venäjän talouden modernisaation myötä ”huonot tavat” häviävät lähes luonnostaan ja ne korvataan paremmilla, moderneilla tavoilla, jotka asteittain mahdollistavat liberaalimman poliittisen järjestelmän.

Medvedevin modernisaatiosuunnitelman heikkoudet ovat ilmeisiä. Talouden modernisaatiota on vaikeaa toteuttaa järjestelmässä, jossa eliitti hyötyy sulje-

tusta kilpailusta ja raaka-aineriippuvuudesta. Myös korruption vastainen taistelu on suuri haaste ei-läpinäkyvässä, ylhäältä johdetussa järjestelmässä, jossa vastuusuhteet ovat epäselviä. Ilman laajoja poliittisia uudistuksia on innovaatiovetoista talouskasvua ja modernisaatiota todennäköisesti mahdotonta saavuttaa.

Näiden ongelmien lisäksi Medvedevin auktoriteetti Venäjän johtajana on heikko ja näyttäisi yhä edelleen heikkenevän. Vuoden 2009 lopulla yhdysvaltalainen Forbes-lehti listasi maailman vaikutusvaltaisimmat ihmiset: Putinin nimi löytyi listalta kolmantena, Medvedevin vasta sijalla 43. Hiljattain Putin on julkisuudessa avoimesti vihjannut halukkuudestaan osallistua seuraaviin, vuoden 2012 maaliskuussa järjestettäviin presidentinvaaleihin. Tällaiset puheet syövätkin Medvedevin uskottavuutta poliittisena johtajana jo paljon ennen vaaleja.

Medvedevin perimmäiset päämäärät

Vaikka Medvedev laittaisi kaiken taitonsa ja energiansa Venäjän modernisaatioprojektiin, olisi onnistuminen epätodennäköistä. On kuitenkin todennäköisempää, että komeasta retoriikasta huolimatta suuria liberaaleja uudistuksia ei ole luvassa, ja nykyinen vallan vertikaali jää enemmän tai vähemmän koskemattomaksi.

Medvedevin kommenttien tarkempi tarkastelu paljastaa, ettei tavoitteissa ole nykyisen puolue- ja vaalijärjestelmän perinpohjainen uudistus. Medvedevin mielestä ”*aika on osoittanut Venäjän nykyisen puoluejärjestelmän elinkelloseksi*” ja Venäjän demokratiakin toimii melko hyvin. Viime vuoden lokaan aluevaalien massiiviset väärinkäytökset ja vaaleja seurannut useiden kansanedustajien ulosmarssi duumasta eivät saaneet Medvedeviä muuttamaan näkemystään Venäjän poliittisesta järjestelmästä. Presidentti on luonnollisesti heikossa asemassa kritisoimaan järjestelmää, joka mahdollisti hänen oman valtaannousunsa. Medvedevin ehdottomat muutokset vaalijärjestelmään ovat pintapuolisia, eivätkä ne muuta tämän manipuloidun järjestelmän perusmekanismeja.

Medvedevin näkemys valtion ja kansalaisyhteiskunnan suhteesta ei sekään eroa merkittävästi Putinin näkemyksestä. Huolimatta aikeistaan lieventää

kansalaisjärjestöjä koskevan lainsäädännön tiukkoja vaatimuksia, Medvedev näyttää jaottelevan kansalaisjärjestöt Putinin tapaan. Sosiaalisektorilla toimivat järjestöt ovat ”rakentavia” ja muut ”ei-rakentavia”. Suuria muutoksia ei todennäköisesti ole luvassa keskusvallan ja alueiden välisissä suhteissa. Medvedevin mukaan kuvernöörien suoraa vaalia ei ole tarpeen palauttaa ”*nyt eikä seuraavaan sataan vuoteen*”. Kuvernöörit nimittää siis jatkossakin presidentti.

Medvedevin jäljellä olevan virkakauden mahdolliset uudistukset keskittynevät talouteen. Medvedev on puhunut ”valtiokapitalismin” ja siihen usein liittyvän korruption vastaisten uudistusten tarpeellisuudesta. Yleinen syyttäjänvirasto on Medvedevin aloitteesta tutkinut valtionyhtiöiden toimintaa ja ehdottanut uudistuksia. Tutkimuksen ensimmäiset tulokset julkistettiin marraskuussa 2009. Julkistamisen jälkeen Medvedev on ehdottanut että kilpailukykyiset valtionyhtiöt muutettaisiin osakeyhtiöiksi ja muiden toiminnalle puolestaan asetettaisiin tietty aikaraja. Medvedev on pyytänyt hallitusta valmistelemaan nykyiseen lainsäädäntöön muutoksia, jotka parantaisivat valtionyritysten toiminnan läpinäkyvyyttä. Nämä aloitteet ovat luonnollisesti vain pieniä ensiaskeleita – mutta kuitenkin ensiaskeleita oikeaan suuntaan.

Miten lännen tulisi toimia?

Läntisten toimijoiden ei tulisi elätellä haavekuvia Medvedevistä liberalismien esitaistelijana. Leimamalla Medvedevin ”liberaaliksi” uuden sukupolven johtajaksi ja Putinin ”anti-liberaaliksi” silovikiksi vain jatketaan 1990-luvulla yleistä yksinkertaistavaa ja erheellistä ajattelutapaa. Medvedeviä ja Putinia ei tulisi nähdä kahden erillisen linjan edustajina. Venäjän johtajilla pitkälti yhteinen toimintasuunnitelma joskin painotuserot ja sanamuodot vaihtelevat.

Venäjän talouden modernisaation onnistuminen on epätodennäköistä nykyisistä lähtökohdista. Se tarvitsisi tuekseen laajamittaisempaa järjestelmää ylläpitävien toimintatapojen muutosta. Tällaista järjestelmäuudistusta ei kuitenkaan ole luvassa, joten modernisaatio etenee todennäköisesti hitaasti ja epätasaisesti.

Läntisten toimijoiden tulisi tunnustaa, ettei Venäjän järjestelmää vaivaaviin ongelmiin ole olemassa pika-

Kuva: Euroopan komissio

ratkaisua. Tämän vuoksi Venäjään kohdistuvan politiikan tulisi yhdistää pragmaattisuutta ja periaatteellista politiikkaa. Ihmisoikeus- ja demokratiakysymyksiin keskittyvät toimet tulisi yhdistää aktiiviseen yhteistyöhön myös muilla aloilla. Lännen tulisi aktiivisesti tukea rajoitetumpiakin taloudellisia ja poliittisia uudistuksia ja vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä Venäjä kanssa esimerkiksi korruption vastaisessa toiminnassa.

Lännen ja Venäjän suhteita ei tule rakentaa myöskään yksinomaan talouden logiikalle. Läntisten toimijoiden pitäisi pidättäytyä Venäjän heikkouksien hyväksikäytöstä nopeiden voittojen toivossa. Nyt tarvitaan malttia ja pidemmän aikavälin perspektii-

viä. Läntiset toimijat voivat pyrkiä lisäämään Venäjän luottamusta länteen nostamalla omaa panostustaan Venäjä-suhteisiin.

Presidentti Medvedev näkee lännen ennen kaikkea Venäjän tarvitseman huipputeknologian ja tietotaidon lähteenä. Lännen tulisi tarttua tähän tilaisuuteen ja tehdä aktiivista yhteistyötä Venäjän kanssa, mutta samalla puolustaa avoimesti ja johdonmukaisesti lännelle tärkeitä asioita. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi omaisuuden ja investointien suoja, toimittajien ja kansalaisaktivistien turvallisuuden parantaminen sekä korruptionvastaisten toimien tehokas toteuttaminen.

Sinikukka Saari
Tutkija
Katri Pynnöniemi
Tutkija
Ulkopoliittinen instituutti
ISBN 978-951-769-248-9
ISSN 1795-8059
Kansikuva: Hilsieboy (Flickr)
Taitto: Tuomas Kortteinen
Ulkopoliittinen instituutti 2010
www.upi-fiia.fi